

18²²/_I98

Till

Zachris Topelius

vid fyllda åttio år.

¶

I.

*DIG, barnens skald och vän, har sagans fé
sitt trollspö räckt, på det du skulle tvinga
en småklok släkt att underlanden se
och höra fabelns sjunkna klocka klinga.*

*Hur tvang Du ej vår värld att soligt le
och unga tankar högt och djerft att svinga,
hur växte modet icke hos de ringa
när Du om rätt och sant gaf oss idé!*

Haf tack för ädel sådd och vacker gröda,
för barnens fasta tro i lif och strid,
för kärlek, som kan lida, som kan glöda!

Sin skönsta kväll i spegellugn och frid
vill Finland skänka Dig för lifslång möda,
och det har Guds välsignelse därvid.

II.

DIN gärning, skald, den lefver vidt och vida
i barnens håg och i de vuxnes tro,
att, när i dygnets kamp de bitrast strida,
så värnar den, blott den, om samfäldt bo.

Din gärning, skald, skall låta brokig skrida
en tallös skara öfver minnets mo
i tiggartoras och i hofdamssko,
i hat och kärlek, sida invid sida.

Där dör ej ekot bort af Sylvias sång,
och björken har sin stjärna kvar för barnen,
när vilsna leden blifvit alltför lång,

där spökar smått än, såsom förr vid kvarnen,
och näcken gör i silfversjö förfång,
när fiskarn sjungande vill vitja garnen.

III.

MEN öfver minnets mo det talar, talar
ur hed och skog, ur svarta svedjeland,
från fjärran sagorikens ljusa strand,
ur hemmets vik och holmens täta alar.

Det talar högt ur bärg och djupt ur dalar:
„Välsignad den, som löst vår tungas band,
som tysta sorgen med vårt språk hugsvalar
och tänder barnens hjärta upp i brand!

Vi Finlands andar långt i skog och mark,
vi Finlands andar djupt i folkets sinne,
vi tacka den, hvars tro är varm och stark.

I Finlands ädle, store svenske finne
vi hylla diktens åldrige monark
och hedra döde fäders höga minne.“

Karl A. Tavaststjerna.

Runoruhtinas.

3. Topeliukselle 14 p. Tammik. 1898.

✻

VIKATTEINE vihlovine kulki tuonen tyly mies,
korjas tyynnä tallehensa, mitä parhainta se ties,
Suomen toivon, Suomen voiman tallas alleen vankkurit,
jotka roiskuin ihmisverta raskahinna vyörysit.

Lasten parku, naisten ilku, miesten kostonhuudot nuo
eivät auta, eivät turvaa Tuonen viikatteelta suo —
itse maa nyt ilkee verta, vetten kalvot punertaa,
itse Luojan sinitaivas hurmetta nyt heijastaa.

Sotalouvon Majesteetti synkin rautakasvoineen
ratsastaa nyt rautaorhin, vaatii viljan korjuuseen —
Majesteetin kantapäillä hiipii syys ja talvisää,
jäättää huollon huokaukset, maille roudan hengähtää.

Talven henki, hengen talvi vallan merkit maahan löi,
korven helmaan kaikos kansa, piillen pettuleipää söi,
palui siellä polvillansa auttajata itkien,
kunnes Luoja vaikerrukset kuuli kansan viluisen.

Nosti päivän taivahalle, päivän terään tulta kaas,
päivä ratkoi roudan sillat, luonnon keiju heräs taas,
purki talven valkokankaat, hankki morsioiksi maan,
nosti nurmen silkkiverhon, nosti onnen apilaan.

Mitkä lehdet apilaassa?
Voima, työ ja laulu, lempi;
voiman työssä voitokkaassa
kevälkansa suurta luo.
Mutta mikä voiman suo?
Laulu, joka tenhoisempi
on kuin voima — Väinön maassa.

Laulun lämmin hengähdys
yli vetten, mailten käy,
loihtee liljat kukkimaan,
miss'ei ennen kortta näy;
kulokankaat vihertää,
peittää verta juoneen maan,
järvet jälleen sinertää,
kevällinnut libertää —
lautun taikahelkähdys
voittaa kuolon ruhtinaan.

Niinkuin joustava, nuori mies,
nuori vyöltä ja varreltaan,
astuu Suomi nyt tietään uutta
kohden aamua, vastaisuutta.

Kussa kulki, jo mettä joi,
kussa kuunteli, lehdot soi,
kunne katseli, autiomaat
kanervankukkia teille loi.

Laulun mahti se siivet antoi,
laulun keiju se kuiskeet kantoi
rannoilla toivojen siintävän maan. —
Mistäpä lienee se tullutkaan
tuo tuntehen nuoruus ja silmän koi,
nyt joka ihmeitä tehdä voi?

Olihan kuin olis rinnassa hällä
soinut kuin koskien kuohuvat laulut
riemuja soittavat keväämmällä,
virrat kun viskovat kahlivan jään,
Ahti kun nostavi vahlovan pään
puistaen helmiä kutreillansa
niin että taivahan kaari ja kansa
helmillä kuohujen leikkiä voi.

Laulun mahti se ihmeet loi.

Näät laulun kun kulkevi ruhtinas,
hän käy kuin kruunattu kuningas,
ei hoida hän aarteitaan kuin saita,
tää lemmen ja toivojen valtias:
hän loihtee ruusuja, verhoo maita,
hän syyttää rintoja toivekkaita
ja urhojen haudalle, itkien hiljaa,
hän kylvää muiston ja maineen liljaa.

Oi terve, sä laulun ruhtinas taas,
nyt ottaos halluusi kruunu ja maas,
se kansa, mi nukkui horros-unta,
kun synnyit sä, kantelo vierelläsi,

sun laulus nostama valtakunta
nyt seisoo nuorra sun edessäsi,
ja vastalahjaksi lauluistas',
sä Herran voideltu ruhtinas,
se tarjoo laakeriseppeleen
ja tien sun kansasi sydämmeen.

Se tahtoo nähdä sun harmaan pääsi,
sen miehen, jonka jo Luoja sääsi
tuhanten lohduksi laulamahan;
se etsii katsetta taikurin sen,
ken syytti suurehen lempehen,
ken tenhoi, että hän mettä joi,
ken loihti, että ne lehdot soi
ja kuka se kummalla laulullaan
myös taikoi polletun autiomaan,
se kanervat teille kun äkkiä loi.

Siis kiitos, laulujen ruhtinas,
sä lemmen ja toivojen valtias,
sun laulus nostama valtakunta
ei enää uinu se horros-unta,
vaan tarjoo sulle nyt sepppeleen
ja tien sun kansasi sydämmeen!

Kasimir Leino.

Text

till Finalen ur „Kung Carls jagt“.

HELL, vördade skald, Topelius, hell,
Gud signe Din lefnads ljusa qväll,
Gud signe Ditt hjertas eviga vår,
Din grönskande lager på silfverhår!
Så länge Du allt Ditt folk har gladt
Med sångernas perlor, med snillets skatt,
Så vare Dig lifvets lycka blid
Än länge, länge i qvällens frid!
Och därför idag till himlen går,
Välsignande Dig vid åttio år,
En bön från de tusen sjöarnas strand
För Dig, för Dig, från Ditt fosterland!

R. v. W.

